

קונטרס

לרבות המצמצם

תמלילי עדויות
מפי ניצולי מירון

עו: הנשרפין פרק תשיעי סנהדרין

מתני' ואלו הנהרגין
יהרוצח ואנשי עיר הנדחת יהרוצח שהכה
את רעהו באבן או בברזל וקבש עליו לתוך
המים או לתוך האור ואינו יכול לעלות משם
ומת חייב

כבש
מנלן אמר שמואל דאמר קרא ו או באיבה
לרבות את המצמצם

או לרבות את המצמצם. היינו כונש שנמנמו שם שלא יקום:

כל העדויות המובאות בחוברת זו
הועתקו מכלי התקשורת הרשמיים
או מועדת החקירה

ניתן לשמוע את ההקלטות
בטל': 079-4949-674

יש להקיש את מספר ההקלטה
כפי המצוין בראש כל תמליל
(הקו פעיל באופן זמני בתקופה הקרובה בלבד)

כמו"כ ניתן לקבל את ההקלטות בדוא"ל
A0733516196@gmail.com

י"ל בס"ד

מהדורה שניה - אדר תשפ"ד

עם פרסום מסקנות "ועדת החקירה הממלכתית לשקר אסון מירון"

אנחנו עם יוסף, שלום בוקר טוב לך.

טוב, אני חייב להקריא את המודעה שמתפרסמת - נדמה לי בעיתון 'המודיע': "מחפש את המציל בליל ההילולא, רגעים אחדים לפני האסון במירון, יצאו שני בניי בחור ואברך בלבוש חסידי וכובעי סמט מרחבת ההדלקה של תולדות אהרן לשביל ר' דב, עמד שם אברך חסידי גבה קומה עם מגבעת עגולה שאינו סמט, ומיזומתו פנה דוקא אליהם ושאל 'אתם רוצים לרדת, אין ירידה, המשטרה חסמה את המעבר', הם התלבטו והוא חזר על פנייתו ואזהרתו כי אין ירידה, בחמלת ה' עלינו הם נשמעו לאזהרתו ושוב בחזרה אל הרחבה ויצאו מהכיוון השני. אנו מחפשים את השליח הטוב של ההשגחה העליונה ולהודות לו מקרב לב". נכון?

נכון.

ספר לנו מה היה שם -

אז ככה, אנחנו הגענו שמה למירון בלילה, דבר ראשון נכנסנו אז עלינו בשביל הצר הזה של הדרך מהדרין, עלינו למעלה ונכנסנו להדלקה של תולדות אהרן, נכנסנו לשם, היינו שם בהדלקה, אני כל שנה כמעט מגיע למירון והשנה היה שם ממש ממש צפוף, זה היה משהו הזוי, אני כל שנה נמצא בהדלקות צפופות אבל השנה זה היה משהו צפוף במיוחד, הייתי שם ביחד עם אח שלי, בהתחלה היינו בהדלקה והכל היה טוב ויפה, אחרי זה פשוט הרגשנו שזה לא שייך להמשיך, אז בעצם התקדמנו לכיוון היציאה, לכיוון אותה יציאה צרה ששם היה האסון.

אנחנו מתקדמים לכיוון שם, אני נמצא בערך מטר מהמקום, פתאום משום מקום פונה אלי אברך חסיד גור, לא פניתי אליו, לא שאלתי אותו שום דבר, אני רואה את כל האנשים שמה הולכים, הוא אומר לי: "אתם רוצים שם עכשיו לרדת לכיוון למטה? אין משם ירידה, המשטרה חסמה", אמרתי לו: "מה המשטרה חסמה? כולם כאן יורדים למטה", הוא אומר לי: "אין ירידה".

אמרתי: טוב, אז הוא אמר שאין ירידה, אין לי עכשיו הרבה אופציות, אז בעצם המשכתי לרדת למטה לכיוון למטה, ואז אותו אחד רואה שאני ממשיך לרדת למטה, אז הוא אומר לי: "אין משם ירידה, אין משם ירידה".

לא יודע מה קרה שהוא פנה אלי, היה שמה מלא אנשים, אף אחד הוא לא פנה אליו, רק אלינו, הוא אומר לנו "אין ירידה" -

מלאך משמים שעמד כדי להציל אותך -

כן, אני ואח שלי, לא פניתי אליו לא שאלתי אותו כלום, וככה פתאום משום מקום הוא אומר לי "אל תרדו לשם", ואחרי שהוא רואה שאנחנו כן ממשיכים הוא אומר לנו "אל תרדו".

אז בקיצור, אני ככה חוכך מה לעשות, לפה ולשם וזה, ואז ככה ה' שם לי את ההחלטה, אמרתי לאח שלי: לא מעניין אותי מה אני עושה עכשיו, אני עכשיו הולך לצד השני. עזבנו את המקום, נכנסנו בחזרה לרחבה, שזה היה רחבה מאוד מאוד צפופה, שזה כאילו הזוי לחשוב שבגלל שאיזה אברך אחד אומר לי משהו לכן עכשיו אני עובר לצד השני, עברנו בעצם לצד השני, וכשהגענו שם למטה כבר היה האסון.

- הקלטה מס' 12 -

מאיר שטרית, צהרים טובים -

צהרים טובים מנחם -

היית שם, אני לא יודע איך, אבל הבנתי גם מהחברים וגם ממך ומעדויות, שזה שאתה מדבר איתי עכשיו זה נס, כי היית יכול להיות מאותם ארבעים וחמישה -

בהחלט, אני אספר בקצרה מה שהיה שם, הגענו לרשב"י עם כל האורות, כל הדרך תפילות, הגעתי לתולדות אהרן ב'קה-אכסוף', הרגשתי הרגשה הכי רוחנית שהייתה לי אי פעם, אחרי זה הייתי צריך לצאת, חזרתי, נכנסתי לתוך כל הדוחק, עפנו באויר...

כשגמרתי את הירידה הגעתי לאמצע המדרגות...

היינו שם כמה דקות, עד שראיתי מצד ימין שלי חומה, ראיתי עמוד, תפסתי בעמוד, ומתחתיו ראיתי עוד עמוד, הצלחתי לעלות עליו וטיפסתי על גדר תיל.

בזכות זה שהצלחת לטפס בעצם ניצלת -

כנראה שכן, ניצלתי מה שבטוח מלהיות פצוע קשה, יכול להיות אפילו מיותר חמור -

תגיד, היו שם מחסומים באמת?

אני עמדתי באמצע המדרגות, זה אומר מטר וחצי מהמחסום, **בצד ימין שלי היה מחסום, למדרגות בצד ימין, צעקתי לשוטר ליס"מ כמה פעמים, שש שבע פעמים, שיפתח, שיפתח, עכשיו במאוחר אם הוא היה פותח כבר אנשים היו באויר יכול להיות שהיה התרסקות יותר חמורה, אבל בהתחלה מיד זה ודאי שהוא היה צריך לפתוח -**

אתה אומר שהמחסום לא חסם את כל הרחבה רק את החלק הימני?

אז היה שני מחסומים, היה מחסום בחלק הימני, והיה מחסום גם בחלק השמאלי בהמשך, בעצם מאיפה שהוציאו את כל הגופות, זה היה המחסום בחלק השמאלי, לכיוון ההכנסת אורחים, אבל הצד השני בצד ימין גם היה פתח מילוט, אבל השוטר לא פתח.

- הקלטה מס' 13 -

יצחק דרעי?

כן, שלום וברכה -

שלום, בוקר טוב, אתה היית שם באירוע -

כן -

ספר לנו מה היה -

אני רק יקדים משהו, אני אספר את הסיפור ואז יהיה אפשר להבין את זה יותר ברור, הסיפור היה כזה דבר, אני עמדתי עם כל האלה שרואים אותם לצערנו בתמונות של הנפטרים, עמדנו ביחד בדוחס בנחיל הזה, **אני הייתי ליד הפח מוות הזה הקיר המוות הזה, שזה מעשה שטן שהצליח, אין לזה שום הסבר, שום הבנה, מי שם את זה בכלל, ורק אני אקדים, שאני פשוט חזרתי אחורה ונלחמתי ממש נגד כל הנחיל, משהו שכמעט לא היה מעשי, והלכתי למעלה, עליתי למעלה - ויש לי**

עדים לזה בלי סוף - ובכיתי בכיתי לקצין ואמרתי לו: 'תוציאו את זה, מגיעים פה כל רגע עוד מאות אנשים, תוציאו את הקיר מוות הזה כי אנחנו מתים!', אמרתי לו: 'אני בן עשרים וארבע וכמעט התעלפתי', אני בכיתי לקצין, ויותר מזה, אמרתי שם לקצין - ואתמול פגשתי עדים שאמרו לי אנחנו ראינו אותך תבוא למשטרה אנחנו נעיד אתך ביחד - אמרתי לקצין את המשפט הזה: 'יהיו פה עשרות הרוגים, ואני אעמוד מולך בבית משפט'. זה מדובר עשר דקות לפני הסיפור שקרה.

מה זאת אומרת, עשר דקות לפני הסיפור, למה באת לקצין אם זה לפני מה שקרה?

כי מי שיודע, מי שהיה שם, הצפיפות והדוחק הוא שגרם בעצם - - היה את ההדלקה של תולדות אהרן, ובאופן מפתיע, לא ברור בכלל מי נתן את ההוראה הטפשית הזאת והמוזרה הזאת - לסגור את הפתח של ההדלקה, השאירו רק יציאה אחת קטנה שאפשר לצאת בה אחד אחד, מדובר בהדלקה אולי הכי גדולה בהילולא, וגם מי שיודע - תולדות אהרן זה הדלקה הכי צפופה שיש, הכי מזיעה שיש, הכי חם, שהמדורה היא נמצאת בתוך ההדלקה, הדלקה הכי מסוכנת שיכול להיות, מישהו נתן הוראה לסגור את זה, אני באתי לצאת כי אני פשוט נחנקתי בהדלקה, אני מנסה לצאת אני לא מצליח לצאת, אמרו לי תצא רק מהצד השני במדרגות, זה לא היה מעשי לצאת משם, אנשים פשוט רצו לצאת ולא הצליחו, היה לידי אבא עם תינוק בן שלוש שעשה לו חלאקה, הוא התחנן אלי הוא אמר לי 'תוציא אותי הוא ימות פה'.

כל זה קורה לפני האירוע?

זה לפני האירוע, אני מדבר על עשר דקות לפני.

ולאט לאט הדוחס שם הכפיל את עצמו והגיע לרמות של אלפים שעמדו כדי לצאת מההדלקה, והם לא יכלו לצאת מהצד השני כי זה לא היה מעשי, זה היה פשוט לתת לאלפי אנשים לצאת אחד אחרי השני.

אני עד המוות יזהה את הקצין הזה, עם שיער אפור, אני יזהה אותו במקום, וגם אנשים ראו אותי שם.

אתה בעצם אומר שיש איזה קצין אחד - בהמשך בטח גם נתפוס אותו - שבידיו - - הכל קרה בגללו -

אני לא יודע אם הכל קרה בגללו, הוא היה צריך לתת את ההוראה, אני אמרתי לו, אני רק ביקשתי ממנו דבר אחד: 'בוא איתי שניה למטה, תראה אנשים מתעלפים,

תעשה משהו!', זה מה שביקשתי ממנו, ובכיתי לו על זה, אני בכיתי גם לשני שוטרים שם שעמדו לידו, אחד בשם ----, שאני מתחנן אליהם: 'בואו תראו, אנשים מתעלפים', אמרתי לו: 'בוא תראה, אני עכשיו עזרתי לאבא עם ילד בן שלוש שאומר לי אני הולך למות, בואו תעשו משהו, **תוציאו את הקיר הזה!**', הם שמו שם פח - איך אני קורא לזה - פח המוות הזה, שפשוט - - אנשים ידעו לקראת מה הם הולכים, לא היה אופציה אחרת.

אתה אומר שהאיסכורית הזאת זה הסיבה לדוחק? לזה שהיה צוואר בקבוק?

בודאי, **כל מי שעמד לכיוון היציאה היה אמור לצאת, אני באתי לצאת ומה שחסם אותי זה היה הגדר הזאת**, לא היה אופציה לצאת מההדלקה, אנשים נחנקו בהדלקה רצו לצאת ולא היה אופציה לצאת, הביאו להם מדרגות שאפשר לצאת בהם אחד אחרי השני ו'תצאו משם', ואני בכיתי לקצין במשך חמש שבע דקות, ללא גוזמה, שמעתי מכמה עדים שאמרו לי שהם יעידו על זה, בכיתי לו, התחננתי אליו, אמרתי לו: 'אתה תקח אחריות על מה שקורה פה'.

מי שחושב שהשוטרים לא אשמים אז הוא טועה בגדול! הבכיות שהיו שם לשוטרים, הצעקות עליהם, ההתחננות לפתוח את הקיר הזה, ואף אחד לא מבין מי עשה את זה, למה עשו את זה, אין לזה שום הסבר, מה זה לסגור את ההדלקה הכי גדולה ולא לתת לאנשים לצאת?! אין לזה שום הסבר, אנשים פשוט ידעו שהם הולכים למוות, אני שמעתי אחד הניצולים שהוא גם היה איתי לידי, הוא אמר לי 'אני והבן שלי אמרנו כבר שמע ישראל'.

זו פעם ראשונה שאתה מגיע לאירוע?

לא, אני נמצא בהדלקה כל שנה, אני בן עשרים וארבע, מגיל שבע לא פספסתי.

מה שונה הפעם מפעמים קודמות?

הפעם ההדלקה של תולדות אהרן היא היתה הרבה יותר עמוסה, כל שנה במוצאי ל"ג בעומר הם עושים את ההדלקה, השנה כל ההדלקות היו באותו לילה, בגלל שמוצאי ל"ג בעומר זה היה שבת, והיה ממש עמוס, אני דוגמא אדם בן עשרים וארבע, פשוט הרגשתי שאני לא יכול אז באתי לצאת, והשבר שהרגשתי זה שהרגשתי שאני לא יכול לצאת אפילו.

אבל הגדר הזאת היתה גם בשנים קודמות?

לא, אני נכנסתי איפה שהגדר הזאת היתה, הסתובבתי שם לפני ולא היתה גדר.

זו פעם ראשונה שאתה רואה את הגדר הזאת?

בודאי, זו גדר שלקחו אותה משם, יש שם בניה ליד פתח המערה, לקחו אותה ושמו אותה, זה לא גדר שנמצאת שם ביום יום, ואני נכנסתי מהשער הזה לא היה שם שום גדר.

ולדעתך זה מה שגרם לאירוע - -

זה ודאי, זה לדעת כולם, אין חולק על זה, אפשר לשאול את כולם, כולם התחננו שם לשוטרים 'תעיפו את זה אנחנו מתים'.

טוב, יצחק דרעי, תודה רבה, תנחומנו, אתה פצוע אגב?

אני לא פצוע, אני בניסי ניסים, ההחלטה שלי ללכת לשוטר להתחנן אליו זה מה שהציל אותי, **כי אני הייתי הקרוב לגדר, והייתי בין הראשונים, התמונות של הנפטרים זה אלה שאני מזהה אותם משם.**

תודה שדיברת איתנו -

- הקלטה מס' 14 -

שלום צבי כהן -

שלום, בוקר טוב -

מה מצבך?

מצבי הבריאותי עכשיו בסדר, אחרי שהייתי בבית חולים במהלך הלילה של חמישי.

מה קרה לך?

אני ירדתי במורד התלול, וכשהשוטרים חסמו את הלמטה, וכולם למעלה המשיכו לרדת כי הם לא ידעו שלמטה זה נחסם, בעצם הדוחק - - האנשים מרוב הדוחק פשוט חנקו אותי, כל אחד חנק את השני, בבטן, בחזה, וקנה הנשימה נעצר, ממש,

הכל, העוצמה של הדוחק היא בלתי ניתנת לתיאור, דוחס היה כבר למעלה בלי הירידה, בירידה זה היה כבר - - אנשים חושבים שאלה שעמדו אז הם לא היו עליהם אנשים, אבל גם כל מי שעמד - בגלל שהירידה היתה מאד מאד תלולה אז כל מי שהיה מאחורי בעצם היה עלי, אז כל הגוף שלי היה מכווץ כולו ולא יכולתי לנשום.

אתה ראית את השוטרים?

ראיתי את השוטרים -

באיזה מרחק ממך?

במרחק של מטר עד מטר וחצי -

אתה ממש היית בקצה -

כן -

ולא הצלחת להשתחרר?

לא -

פשוט לחץ של המון אנשים עליך -

לא היה אפשרות להזיז אבר, לא היה אפשרות להזיז את היד, כלום, היד שלי היתה למטה לא היתה לי אפשרות להרים אותה.

ואתה גם חושב שהבעיה שם היתה הגדר הזאת? אם היו מזיזים את הגדר זה היה נפתח?

יכול להיות שאחרי שהגדר היתה אז להזיז אותה זה היה עוד יותר מסוכן, אני לא יודע, אבל לשים אותה מראש זה היה מעשה שנעשה בלי מחשבה תחילה, ברור, הרי כל מי שרואה את המורד הזה, לא שמים גדר למטה, אם רוצים לחסום, אם מגיעים להחלטה שמאיזו שהיא סיבה חייבים לחסום את המקום הזה, אז שמים גדר למעלה ואחר כך שמים גדר למטה, לא שמים גדר באנשים שגולשים, זה היה ממש מגלשה למטה, לא שמים גדר למטה, זה מעשה מאד מאד לא חכם.

זה פעם ראשונה שאתה שם באירוע?

לא, אני שם המון שנים -

ופעם ראשונה שיש את הגדר הזאת:

פעם ראשונה שאני רואה גדר כזאת -

אבל אני אגיד לך גם, שסתם האירוע לעצמו, גם לא במורד עצמו, במתחם עצמו של תולדות אהרן הצפיפות היתה איומה הרבה הרבה יותר מכל שנה, הארגון השנה - - אני יגיד לך, לא רק השוטרים שחסמו שם למטה אשמים, הארגון של האירוע כולו היה לא טוב, ממש לא טוב, במתחם של תולדות אהרן הצפיפות היתה כל כך קשה, ואני הרמתי את הראש למעלה לבדוק אם יש כוחות הצלה, לא ראיתי איש הצלה אחד בכל המתחם! כל שנה יש בכל כמה מטרים איש הצלה, ויש מספרים, שתיים עשרה, ארבע עשרה, שש עשרה, ואז אומרים בקשר בארבע עשרה מישהו התעלף, תוך רגע נמצאים אצלו, אני ראיתי מישהו שהתעלף בתולדות אהרן ולקח לפחות שלש דקות עד שכוחות ההצלה הגיעו אליו. הייתי בכניסה מהצד השני, לא מהצד של תולדות אהרן, יש כניסה מהצד השני למרפסת כהנים, עמדתי שם, מישהו התעלף, קראו לכוחות ההצלה במשך חמש דקות הם לא הגיעו, מישהו שפך על הבן אדם מים והעיר אותו מעצמו בלי כוחות הצלה. לא היתה פריסה, אולי היו המון כוחות הצלה, אבל הם לא היו פרוסים בנקודות כמו שהיה בכל השנים. אם היה איש הצלה שהיה עומד במעבר הזה כמו שהיה בכל השנים, שהיה בכל כמה מטרים איש הצלה, אם היה איש הצלה שהיה עומד שם במעבר, הוא היה מציל עשרות הרוגים בדקות שהוא היה שם, אני כשעמדתי שם עד שזה קרה לקח יותר מעשר דקות עד שאיש הצלה הראשון הגיע.

צבי כהן, שניצל באירוע, תודה רבה.

- הקלטה מס' 15 -

יש לא מעט סיפורי ניסים, ממש ניסים גלויים, שאנשים היו בתוך התופת, בתוך מסדרון המוות הזה, וניצלו. אחד מהם הוא אלי דויטש, בחור בן 22, הוא איתנו על קו הטלפון, שלום אלי -

אני הייתי לקראת הסוף, בתחילת המדרגות הסופיות, לפני המפולת, עוד לפני שכולם קרסו ונפלו, היה מחסום, לכאורה לפי המסתבר היה מחסום שכולם נתקעו שם, וכבר שמה נחנקו אנשים, להשערתי רוב המתים לא מתו במפולת אלא מתו ממש במסדרון המוות הזה כמו שאמרת מקודם, בפרט לקראת הסוף ששמה היה חנק חריג.

ואתה מה אתה רואה מסביבך, אתה רואה אנשים שכן מנסים לשלוף אתכם?

לא, לא, אני הייתי ממש בהתחלה, לפני שהמפולת נפלה, **השוטרים צעקו לנו "לכו אחורה", הם צעקו לכל אלה שעמדו ליד הגדר "לכו אחורה, לכו אחורה".**

אתמול היתה איזו גירסה שאומרת שבקידמת המפולת היה אחד שדיווח על דום לב או על התעלפות וזה גרם -

לא נראה לי שהיה דבר כזה, בכלל לא יתכן שהיה דבר כזה, השוטרים הסתובבו במקום המפולת, ושמה השוטרים עמדו אחרי הגדר והם צעקו "לכו אחורה" כי הם ראו שיש צעקות ובלגן. אני שמעתי היום בבוקר את הגירסה הזאת, ואני - - 99 אחוז - - לא יכול להיות דבר כזה, לא ראו דבר כזה.

כלומר אתה מאמין יותר לגירסה שהציבו שם גדר? זה נשמע לך יותר הגיוני?

בהחלט, לא רק הגיוני, אלא - אני הייתי מהקבוצה הראשונה שנעצרה לפני השוטרים -

ואתה ראית את הגדר?

אני לא הייתי בגדר ב"ה, אני הייתי כמה שורות אחרי זה -

אבל אתה ראית? כאשר עברת את השלב הזה אתה כן ראית את הגדר?

לא, לא הספקתי לראות, אבל אני ראיתי שכל הציבור נעצר בהתחלה, אנחנו היינו הקבוצה הראשונה והציבור פשוט נעצר, נעמד, זאת אומרת שלא היה לאיפה להמשיך, למה נעצרו פתאום? למה לא נפלו בהתחלה? הרי לא נפלו בהתחלה, עמדנו איזה עשר דקות פלוס בחנק רציני, איך הציבור לא נפל ברגע הראשון אם לא היה גדר? למה הציבור לא לקח מימנה לכיוון המדרגות של תולדות אברהם יצחק או

שמאלה לכיוון הרמפה שמגיעה לציון, למה לא השתחרר ברגע הראשון? **עמדנו יותר מעשר דקות בחנק מטורף!**

אתה מוסר פה גריסה מאד דרמטית, אתה בעצם אומר שאם השוטרים היו משחררים את צואר הבקבוק הזה יכול להיות שהרבה מהנספים היו איתנו היום חיים ונושמים - ברור, בהחלט ברור.

- הקלטה מס' 16 -

עם כל הלחץ הצלחת בסופו של דבר לחזור אחורה -

בניסי ניסים, זה ממש ניסי ניסים, כי בדרך הטבע זה היה פשוט משאבה, זה היה משאבה של אנשים, עם לחץ של כל האנשים שמאחוריך, ואין סיכוי לצאת, זה פשוט רכבת שיצאה מהתחנה בלי תחנת יעד, זה היה ברור לי - - אני באותו רגע פשוט היה ברור לי שהרוגים יהיו, לא יודע כמה אבל היה ברור לי שאנשים ימותו, גם אם לא יפלו, גם אם לא תהיה מפולת כזאת קטסטרופלית, היה ברור שלא שייך לנשום וימותו שם בעמידה, זה היה ברור לגמרי.

עליתי למעלה לרחבה, והיו שם שוטרים, עכשיו שוטרים לא עמדו בכלל באזור של הכניסה ליציאה, הכניסה למעבר, שם לא עמדו שוטרים בכלל, הם עמדו במדרגות שלכיוון מרפסת כהנים, שלא יעלו לשם, שרק ירדו מלמעלה, שלא יעלו כלפי מעלה, היה שם לפחות ארבעה שוטרים, אחד עמד למטה, אחד ככה בתוך המדרגות.

ניגשתי אליו, אמרתי לו: "תשמע, יש שם מלכודת מוות למטה, חייבים לסגור פה, לפחות להוציא משם את האנשים!" אמרתי לו: "הייתי שם, אני יודע מה זה לחץ, אני יודע מה זה דוחק, לא שייך לנשום שם! והיציאה שם חסומה מלמטה! אנשים נדחסים במסות ואין לאיפה לצאת!" אמרתי לו: "תצעק לפחות תסגור את זה שלא יכנסו עוד אנשים!" אמרתי לו: "זה מלכודת מות! תנסה להוציא אנשים, או לפחות לחסום שלא יכנסו עוד אנשים!"

הוא עושה לי כזה: בסדר, בסדר - אתה יודע, כאילו - 'אללה תעזוב אותי, כן, שמעתי, ואל תפריע לי במילוי תפקידי' - עוד מרובעות כזאת שקיימות, אני לא יודע

איך לדון, אבל ככה זה היה נראה - ניגשתי לעוד שוטר ולעוד שוטר, לפחות לשלשה שוטרים ניגשתי.

בינתיים חיפשנו קצת מים, כי היינו באמת כבר במצב של עירפול חושים, אחר כך שמו שם איזה בקבוק מים, פגשתי איזה קצין כיבוי שהיה שם בשטח, עדיין לא קלטו מה קורה שם, אנשי הצלה כבר התחילו לקרוא בקשר, אבל עדיין התזמורת עבדה כרגיל.

זה היה אחרי עשר דקות שהיינו תקועים, ועוד כמה דקות שלקח לנו להשתחרר משם, זאת אומרת זה היה לפחות איזה שתיים עשרה שלש עשרה דקות אחרי שכבר התחיל הלחץ המטורף שם, אנשים כבר הפסיקו לנשום ברמה כזו או אחרת.

וכל הזמן הזה עדיין אנשים זורמים?

אין שום שוטר שמפריע לכניסה, אנשים נכנסים חופשי, אני חושב שזה אחד הדברים שהכי אמורים להיבדק פה בסיפור הזה, לא הרבה אנשים דברו על זה, אני לא זוכר ששמעתי שמדברים על זה, אני חושב שזו אחת הקטסטרופות המטורפות שהיו שם.

היה צריך לפחות לעמוד שם למעלה ולהזהיר את האנשים שיפסיקו להיכנס -

כן, ובטח אם למטה סגור.

- הקלטה מס' 17 -

עד ראיה - אל מול מצלמות התקשורת - מיד לאחר האסון:

המשטרה עשתה צפיפות במקום, שני מחסומים, משני הכיוונים שאנשים עמדו, ולכן נהיה את הלחץ, אנשים רצו לצאת המשטרה לא נותנת להם לצאת, אז נהיה לחץ משני הכיוונים, אנשים לא נושמים כי הם לא יכולים לצאת, המשטרה גרמה את הלחץ, נקודה.

אחד הניצולים - מספר לתקשורת - מיד לאחר האסון:

יש את היציאה מתולדות אהרן לכיוון הציון, ושמה היה עומס של אנשים -

לא קרסה מרפסת:

אני לא ראיתי לקרוס מרפסת, מה פתאום, היינו לחוצים, ראינו שאנחנו חייבים לצאת, החלטנו שאנחנו יוצאים, אני צעקתי בואו נצא, עכשיו לא היה לאיפה לצאת, כי חסמו, המשטרה שם חסמה את הדרך, חסמו שם בשער שלא יכנסו אנשים, אז מי שרצה לצאת לא יכל לצאת, וממילא הדוחס הזה, ונפלנו אחד על השני, היינו איזה עשר דקות, אני חשבתי שאני הולך למות, נפלו עלי אנשים, בכוחות עצמי החזקתי ככה, ולידי אנשים מתו, לא יודע מה קרה להם.

ר' זוהר ברנע - אל מול מצלמות התקשורת - מיד לאחר האסון:

איך האירוע הזה מתחיל?

אני עליתי למעלה, היה המעבר זורם, פתאום הכל הפסיק, פתאום הכל נעצר, כולנו שם צפופים אחד על השני, ואנשים לא מבינים למה, זה מאד מוזר, שום תזוזה, אני מרים את הראש, אני מסתכל אני רואה, שלש שוטרות וכמה שוטרים, עומדים ככה, ומחסום, וצועקים להם: תזיזו את המחסום, אנשים מתים פה!

ראיונות מהשטח - אל מול מצלמות התקשורת - מוצ"ש לאחר האסון:

לדעתי, איך שאני מסתכל על זה, בשנים האחרונות רואים את זה, שהמשטרה החליטה שהיא הולכת לשים סוף לאירוע הזה, הם החליטו להתנכל, ובפרט בשנה

הזאת, הם הגיעו והם עשו צרות, עוד לפני הצהרים הגיעו כמה פעמים פה בציון, ריססו גז מדמיע על אנשים, עשו מסלולי נחש באגרסיביות, מי שנכנס במסלול הנחש הזה קיבל כמה מנחת זרועם של השוטרים, וראו מיד באויר שמשהו הולך לקרות -

יש כאלה שאומרים היה צריך להיות פה יותר שיטור כדי שזה לא יקרה, אתה אומר לא, אני מעדיף שהם לא היו פה בכלל -

אוקי, אז בוא נסביר ככה, יכול להיות שהיה צריך מישהו, סדרן פיזי, בן אדם אחד משלנו, שמכיר את הסיפור, שיגיד תכני תיכנסו אל תיכנסו עמוס וזהו, כששוטר נכנס הוא נכנס לאגו, כששוטר רואה חרדי הוא נכנס לאגו, כשפעם אחת הוא אומר לא, כן, פתאום גז מדמיע וזהו.

חוץ מזה כבר לא נדבר שהמקום הזה מקום קדוש, כמו שאנחנו לא יכולים להגיע לפקח סדרנים חרדים באירועים של כדורגל, כל אחד מבין את זה, אז אותו דבר בהילולא דרשב"י לא יכולים להגיע שוטרים חילונים שאין להם טיפת מושג מה מו מי, איך פני הדברים.

*טוב, האשמות קשות, מצטרף אלינו עכשיו גם מנחם, אתה איפה היית בזמן האירוע?
אתה תושב צפת, אתה מכיר את האירוע, איך אתה מתייחס אל הדברים?*

ההתייחסות שלי היא ככה, אני אתחיל עם סיפור אישי שקרה לי שעה לפני כל הסיפור הזה, אני חזרתי הביתה בשעה עשר אחת עשרה, השארתי פה כמה בני משפחה, ורציתי לחזור בבוקר, אני לא היה לי חשק ללכת שמאלה לאוטובוסים בדרך שיש תערובת, רציתי ללכת מסביב להגיע לתחנה, הלכתי ממש מאחורה איפה שאף אחד לא רואה וניסיתי לעבור, קפצו עלי שני שוטרים, ממש בעוינות, התחילו להרביץ לי מכות, הרביצו לי, אמרתי להם: 'מה אתם רוצים ממני?' 'אתה לא הולך פה!' אמרתי להם: 'בסדר גמור, אז אני חוזר, תגידו לי איפה ללכת, אבל למה אתם מרביצים?' 'לא, אתה חושב שיש לנו סבלנות בשבילכם?' - במשפטים כאלו - 'אני אשים לך מיד אזיקים!' ממש הייתי בהלם.

למה הוא עשה את זה?

אין לי מושג, הסתה, הם באו פה עם אש בעיניים, עם אש, אני רקדתי פה בחצר, עמדו פה חמשה שוטרים, דבר שלא היה בחיים, אני כבר פה שלושים שנה ברצף בל"ג בעומר, מאז שאני ילד בגיל אחת עשרה.

איך זה קשור למה שקרה פה למטה ולצפיפות?

נתקדם הלאה, שלב ב'. אחיינים שלי מבית שמש היו אצלי, התארחו אצלי, השארתי אותם עם הבן הגדול פה בתולדות אהרן, אני לא רציתי להיות, רציתי לחזור בבוקר. הם יצאו שתי דקות לפני שקרה המקרה הזה, שעתיים אני הייתי בלחץ עד ששמעתי שהם חיים, והבן שלי היה פה, הבת שלי היתה שמה בעזרת נשים, והם ראו, מאחורי הגב שלהם, **דקה שתיים אחרי שהם יצאו, הם ראו שוטרים עומדים ומעמידים מחסומים!** אני שנים הייתי בתולדות אהרן, בשנים האחרונות אני כבר מעדיף לא להיכנס כל כך, כי יש לי רגישות לדוחק, אבל מה שקורה שברגע שאנשים - - נהיה דוחק, אז אנשים ביחד 'רבותי לצאת' ומתחילים לצאת, כל שנה אותו סיפור, לא היה משהו חריג מצדנו כלום, זה היה פשוט, הקב"ה, רבותי אנחנו מאמינים בקב"ה ללא שום ספק, אנחנו מאמינים, אבל היה פה איזה שהוא מצב של רצח, אני לא יודע בזדון בשוגג אני לא נכנס, אני לא דן אף אחד, אבל אנחנו לא מבינים למה **השוטרים שהיו פה עדיין לא עצורים עד תום ההליכים!**

אתה אומר לעצור את השוטרים?

לעצור אותם עד תום ההליכים! אם אני הייתי מעורב בתאונה באיזו שהיא דרך היו עוצרים אותי עד תום ההליכים, למה פה זה לא קורה?

תודה רבה, מצטרף אלינו, מאיפה אתה יצחק?

אני מבני ברק, אני רק אתן כדוגמא, מי שהיה פה בשבת הזאת, היו צריכים להישאר פה עשרים אלף איש, אני משער שהיו פה עשר אלף איש, **דוגמא קטנה, במנחה היה פה עומס של אנשים, עד לפה, לא היה שוטר אחד!**, הכל התנהל על מי מישרין! היה דוחק אבל לא היה לחץ, זאת אומרת אני בא להגיד שלפעמים השיטור יתר - - בלוויה של שני הילדים, אני עד לזה, מפקד משטרה, נכנסו שני שוטרים לתוך הקהל, הוא תפס שכל: 'חברה, שום שוטר לא יהיה בתוך הקהל!'

מה עושים שנה הבאה, איך דואגים שזה לא יקרה שוב, אם יגידו לציבור תבואו פה בכמויות, קפסולות, כמו שאנחנו אוהבים להגיד היום, זה יקרה? זה יכול לקרות? אפשר להגיד לציבור גם 'תראו מה קרה, תגיעו חמשת אלפים ואז חמשת אלפים, ולא בכמויות כאלה!'

היום במקרה שמעתי בתקשורת, כתב חילוני, שהשנה הגיעו לפחות שליש פחות מכל שנה, אז נו, ואידך זיל גמור, אז זאת אומרת זה לא הכמות, בשבת לא היו שוטרים הכל הסתדר.

שיטור יתר, וחוסר שיקול דעת, גם אם אתה מקבל פקודה, אתה רואה מצב מסוים, תן לזרום! כמו שאתה רואה עכשיו נחל זורם, ואתה רואה ויש לך פתחים, מי שרואה שמה, יש לך פתחים משמאל, מימין, תן לתנועה לזרום, לעוף, ליער, אבל לא לשים מחסום במדרגות! רבנו של עולם! מה חשבתם שיהיה? איפה שיקול דעת?

- הקלטה מס' 22 -

הרב מאיר נחמן אלחדד - בעדותו בועדת החקירה - 4/1/22:

יש לי עדות נוספת להגיד. יש שוטרת משמר הגבול שהגיעה ביום ראשון שאחרי האירוע בלויית כמה שוטרים, עם דוברת המשטרה או אחת בשם דוברת המשטרה, הגיעו למקום ומסרו הודעה לתקשורת. אותה שוטרת משמר הגבול, אחרי שהיא דיברה את מה שהיא היתה אמורה לדבר, היא פרצה בבכי היסטרי במקום, והיא אמרה: "אני מבקשת סליחה מהנפטרים, אני קיבלתי פקודה לשים מחסום, ואני מבקשת סליחה", והיא התפרצה בבכי בלתי נשלט. יש לנו הסרטה של תחילת האירוע הזה.

- הקלטה מס' 23 -

הרב אברהם פרויליך מועדת החמישה - בעדותו בועדת החקירה - 24/8/21:

נוצר צואר בקבוק, משפך, למעלה הכניסה לגשר דוב היא כניסה רחבה, כל שנה יש - אם אני עומד עכשיו עם הפנים לגשר דוב, אז בצד שמאל תמיד היה מקום - - כזה אוהל מפנלית, גדול, לנשים, למנוחה לנשים, לאוכל, מקום גדול. אנחנו יורדים פה מגשר דוב שמאלה לכיוון המבנה המרכזי, שם יש חלל ריק בשלב זה, שם היה שנים רבות צריף גדול, חדר גדול, שבנו אך ורק לצורך ל"ג בעומר לנשים, נשים ישבו, מאה נשים יכולות להיכנס לשם בשופי, עם מזגן, עם הכל. זה בלי רישיון, רוב

הדברים שם נבנו בלי רישיון לקראת לייג בעומר, וזה מביא טובה לאנשים, ומי שהיה צריך להעלים עין העלים עין, דהיינו המשטרה והמקומות הקדושים.

פתאום השנה הגיע הקצין ----- , **הוא אומר:** "זה עף מפה תוך חצי שעה הבנין הזה!" התחילו להתווכח, תשמע, כל שנה זה מביא תועלת, וזה וזה, "לא! לא מוכן לשמוע!". הביאו אותי, איך אומרים... 'פרוטקציה'... אז אמרתי לו: 'שמואל, אני מבטיח לך שזה יעוף מפה עוד ארבעים ושמונה שעות, מבטיח, אחריות שלי', "לא! שום דבר! עוד חצי שעה אני חוזר - אם זה פה אני הורס את זה!" טוב לא היתה ברירה, הרסו את זה.

עכשיו מה קרה? עקב זה שנעלם משם הבנין הזה, **המשפך לכיוון גשר דוב נהיה כפול ומשולש**, שם היה תמיד מבנה יפה נחמד שחסם את כל הכניסה, את המרוצה לגשר דוב, וזה הביא תועלת גדולה, הוא חסם שלא נכנסים ישירות לגשר דוב, היו צריכים לעשות סיבוב גדול כדי להיכנס לגשר דוב, והמבנה הזה גרם שהכניסה לגשר דוב היתה יותר איטית, היא לא זרמה, מרחבת הריקודים, כל האלפים שעמדו מסביב הם לא יכלו לרוץ ישר פנימה, כי היה שם מבנה שחילקו אוכל לנשים, ממילא זה הכל גרם שהכל הלך יותר לאט בגשר דוב.

והשנה, בכוח, בלי שום סיבה, הוא הוריד את המבנה הזה, זה כל כך כאב לי, בראש המשפך למעלה נהיה מקום ענק, אז כל אחד הבין שאין שום בעיה להיכנס לגשר דוב.

אז אם עד היום היה גשר דוב רחב חמש מטר שש מטר, הכניסה אליו היתה יותר איטית... עשו סיבוב, אנשים הלכו יותר לאט, סבבו את הבנין הזה ואז הם ירדו למטה, אז הכל הלך יותר לאט.

- הקלטה מס' 24 -

ר' ישראל פ. מאנשי 'הכנסת אורחים' - אל מול מצלמות התקשורת - למחרת האסון:

אני אישית דיברתי עם הקצין שהיה פה, ואני התחננתי אליו, בכיתי אליו, ואמרתי לו לפני שלשה ימים כשהוא נתן הוראה לפרק את זה, אמרתי לו, הוא אומר לי: 'אני רוצה לפתוח את הציר', אמרתי לו: 'איזה אתה פותח, אתה הולך להביא אסון! אני

אומר לך! עמד פה ר' אברהם פרויליך מועדת החמישה, התחנן אליו, לא היה עם מי לדבר! הוא אמר: **'פרנציפ! פרנציפ! אני אראה לכם!'**

מה זה הפרנציפ?

שהוא יראה לכם מי שולט פה! הוא לא הסכים לשמוע!

אבל בדרך כלל מה קורה פה?

במשך כל השנים השביל הזה הוא קטסטרופלי -

היה שמה מחסום?

זה חוץ מזה -

למה יש מחסום אבל, למה?

לא יודע, הם קיבלו הוראה מטומטמת, אבל מהרגע שפתחו פה פי חמש, הרחיבו פה את הכניסה ליציאה, זה דרך מילוט, בשניה שאת היציאה מהדרך מילוט אתה משאיר צר, או עוד אפילו ב"חכמתך" סוגר אותה, ופה אתה פותח פי חמש - - ואתה גם לא מוכן להקשיב!

אתמול כשהוא נכנס, אני הייתי אתמול בחדר המאד קשה שהיה פה למטה, רצתי למטה פתחנו והכנסנו את האנשים, מה שהצליחו לעבוד עבדנו, מה ש- - קיבלנו וסגרנו, הוא נכנס לשם, הקצין ---- ----, אמרתי לו: **'אתה חתום על האירוע הזה!'** אני אומר פה בפני אנשים, אני אמרתי לך לפני שלשה ימים, אני מוכן לבוא ולהצביע!

- הקלטה מס' 25 -

דברים שנשמעו בתקשורת - ערב ל"ג בעומר תשפ"ב:

המשטרה היא זו שניהלה את האירוע, והאחריות של ארבעים וחמש הנרצחים של שנה שעברה היא רק על המשטרה! המשטרה היא זו שהחליטה שתהיה רק הדלקה אחת בכל ההר בשעה הזאת, והמשטרה היא זו שהחליטה שכל מי שנכנס

להיכל הצייון של רבי שמעון, או לרקוד בחצר של הצייון או להתפלל אצל רבי שמעון - חייב לצאת רק דרך הרחבה האחורית של תולדות אהרן, זאת אומרת יש פה עשרות אלפי אנשים שלא היו אמורים בכלל להגיע לרחבה של תולדות אהרן, והמשטרה היא זו שהחליטה גם שאי אפשר לצאת מהרחבה של תולדות אהרן לרחבה של בויאן כי שמה מתקיים אירוע אחר אז צריכים לסגור, בעצם לא נתנו לאנשים דרך לצאת מתולדות אהרן - רק דרך המעבר הצר ששם קרה האסון. עכשיו שנה שעברה במתחם של תולדות אהרן אושר שלש וחצי אלף איש, והמשטרה ביוזעין הכניסה לשם עשרות אלפים, גם כאלה שכאמור לא רצו להיות שם.

- הקלטה מס' 26 -

ר' זוהר ברנע - בראיון לתקשורת - מספר חדשים לאחר האסון:

בעצם פה עליתי, כאן זה מתחיל, אני הגעתי לפה עם הבן שלי בסביבות שתיים עשרה וארבעים בלילה, התחלנו לעלות פה בשביל, אנחנו נתקענו ממש איפה שהדלת הזאת, עמדנו כמה דקות שנראו בעיני כנצח, אני היה לי נס, אנשים סביבי התחילו להיחנק, אני הורדתי את הכובע והתחלתי - - הדבר שהכי הטריד אותי זה היה הבן שלי, הוא עמד מעלי קצת, כל הזמן צעקתי לו 'אתה נושם?'

- לאחר האסון -

היה שם מחסום שרירותי לגמרי של המשטרה, וכל פעם שאני עובר השוטר מכניס לי מכות, אמרתי לו באיזה שהוא שלב: "תשמע, אני הייתי באסון, ניצלתי, הבן שלי נעלם לי, אתה חייב לעזור לי למצוא אותו", הוא אומר לי, מה הוא אמר לי? "חבל שגם אתה לא הלכת!"

האווירה היתה מסביב שהשוטרים לא פה בשביל לעזור לנו, הם אויבים שלנו! זה כל אחד הבין את זה פה!

ילד שמוכה על ידי שמונה עשרה שוטרים, כשניסיתי למחות דחפו אותי, אני הייתי על גרם מדרגות כזה, אם לא הייתי - - אני לא יודע - - בנס ניצלתי, דחפו אותי פה, הייתי יכול למות -

בכל מקום אתה רואה שוטרים מרביצים, ומכות, זה שובר את הלב לכל בן אדם, אני עמדתי פה באיזה שהוא שלב, אמרתי להם: 'חברה, מה אתם עושים?' בסוף ילד קטן, זרקו לו את הכיפה, משכו אותו מהזרועות -

הציבור פה הסתדר, אלפיים שנה מסתדרים פה, התחילו להעמיד אותנו פה בתורים, ומכות, ודחיפות, ובלגן, זה מתכון לאלף אסונות.

אז אתה מעריך שאם לא יהיה כח משטרה ויתנו לדברים להתנהל מעצמם לא יהיה אסון?

אני לא אומר שהדברים צריכים להיות חסרי בטיחות ובהפקרות, צריך לנהל את זה, צריך לנתב את הציבור, ברמה מסוימת. באים לפה, למה באים לפה, **אנחנו פושעים! אנחנו עבריינים!?**

- הקלטה מס' 27 -

ר' יעקב פרלמוטר מ'הכנסת אורחים' - בראיון לתקשורת - **ערב ל"ג בעומר** תשפ"א:

אלימות קשה במירון בשעות האחרונות, יעקב פרלמוטר מהכנסת אורחים מירון, שלום ערב טוב -

שלום וערב טוב -

שומעים כבר את הרעש של הרמקולים ברשב"י במירון, בוא נדבר על מה שקורה שם, באמת זה היה איזה מקרה רפואי ואנשים התבלבלו סביבו? או שהיה אלימות משטרתית?

זה לא רק מקרה חד פעמי, זה כל הזמן, זה כל הזמן יש היתקלויות עם המשטרה, אני לא יודע איזה הוראות הם קיבלו -

אנחנו עשינו אהל למעלה לנשים, בא אחד אמר לפרק, אולי מחר ניתן לכם רשות, מחר גם כן הם לא נותנים לבנות -

יש מכות כל הזמן, גז מדמיע בכל הכיוונים, זה הולך ונהיה גרוע -

הרב פרלמוטר, על מה בדיוק המכות לא הבנתי?

כל מיני דברים, היה לפני כמה ימים נחש לנשים, פותחים, אז באו אליהם כנקמה, אז הורידו לכולם את המצלמות, אז עכשיו בגלל שהורידו להם אז הם הורידו למשטרה, אז אחד נלחם עם השני פה, כל השבוע יש מלחמות של המשטרה, "סגור! אין לעבור פה! הדרך סגור", לא נותנים להיכנס, אוכל לא נותנים להביא, עולים למעלה, שום דבר לא, אין, סגור, כל מירון סגור אתמול בלילה מעשר עד היום בלילה באחד -

איפה אנחנו נמצאים? מכות פה כל רגע, גז מדמיע, מה לא -

בעצם בגלל ההכנסת אורחים? שאנשים רוצים לבוא לאכול והמשטרה לא נותנת להם?

לא נכון, זה לא שייך ללאכול, להתפלל המשטרה לא נותנת, לא נותנת להתפלל -

למה המשטרה לא נותנת להם להתפלל?

אני לא יודע, יש פה כל הזמן מלחמות, ואז צועקים כמובן את מה שצועקים "נאצים", ואז מתחיל הסיפור, ואז המשטרה מתרגזת, ואז שופכים גז מדמיע, ואז זה הולך והולך והולך...

בעצם אם המשטרה תתנהג יותר באיפוק לא נראה את כל האלימות?

המשטרה מתנהגת בצורה הכי ברוטאלית, לערבים היא לא התנהגה ככה, אנחנו חרדים, אנחנו לא מכניסים מכות חזרה כמו הערבים, הערבים הכניסו בעיר העתיקה מכות ואז המשטרה אמרה להוריד את המחסומים ולהוריד את הכל ולפתוח את שער שכם, וכאן - לא, כאן עוד מחסום ועוד מחסום, ולא לגשת להתפלל, ולא לגשת לקבר -

אני פה חמישים וארבע שנה, לא זכיתי לשנה רעה כמו השנה!

בעצם אתה אומר שהמשטרה היא זו שמייצרת את האלימות?

כן, אני טוען ככה, כן כן כן.

ר' יוסי דייטש - בעדות על התנהגות המשטרה:

האירוע שבו אני נפצעתי קלות, והיה יכול להסתיים באותם ממדים כמו האירוע שהיה בסופו של דבר, היה ארבע שעות חמש שעות קודם. ואני עומד שמה מול האבטחה ומול השוטרים, ואני אומר להם: 'תראו את ההמונים שעומדים מאחורי ודוחפים לכיוון הלחץ, לכיוון המחסום שלכם, תשחררו טיפה, תתנו להיכנס, זה יסתיים במוות, זה יסתיים באסון!'

מה עונה לי השוטר? מה הוא אומר לי? 'אם אתה לא מתרחק מפה אני מרסס אותך בגז פלפל!' אני אומר לו: תשים לב איך אתה מדבר, אני אומר לך תראה מה קורה מאחורי, תסתובב, אלפי אנשים עומדים מאחורי, אני עומד עם בני, עם ילדי בן החמש עשרה, עוד כמה אנשים מבוגרים, ואנחנו אמורים להיכנס לתוך המתחם, ואני אומר לו: 'תשחרר לחץ, אנחנו לא עומדים בזה, יקרה פה אסון!'

תוך עשרים שניות מאז שאני מסיים את המשפט, אני מוטל על הקרקע, רומסים אותי ועוד אנשים, אם לא שהיה בחורצ'יק חסון מאחורי - שעובד איתי בעירייה, אבי אבוחצירא - עומד מאחורי, הרים אותי כמו שמרימים שק, והעמיד אותי על רגלי, ולאחר מכן אני מסתובב מחפש את בני, אני מוצא אותו קרוע עם כל הבגדים, בלי משקפיים בלי שום דבר, ואני אומר לאנשים: 'רבותי, זה יסתיים פה לא טוב האירוע!' אני לא שנה ראשונה במירון, ואני מכיר אירועים, היתה תחושה באויר לא טובה!

עדות מאחד הכתבים - בראיון לתקשורת לאחר האסון:

בשעה עשר, כשאני נמצא עם מפכ"ל המשטרה, עם הממ"ז מפקד מחוז צפון, עם השר לבטחון פנים, באירוע של בויאן, כשאנחנו יוצאים משם - ויש תמונות שרואים את אותם שלושת הבכירים האלה של המשטרה צופים באירוע הזה, אני מגיע ליציאה בטריבונוט, מאחורי בויאן, לכניסה של ישיבת בני עקיבא במירון, זה בעצם הכניסה והיציאה לכל ההדלקות, זה מסלול אחד מין מזלג כזה שיש שמה כניסה ויציאה, אנשים נכנסים ויוצאים משם, גברים נשים ילדים, ויש שם רכב משטרה שחוסם את היציאה והכניסה, ומתחילה המולה, מתחיל הדוחק.

אני זוכר את הנשים שולפות את התינוקות שלהם מהעגלות, מעבירים את התינוקות באויר, מנסים להכניס אותם למתחם של ישיבת בני עקיבא, שזה המתחם שהמטרה ומד"א ואיחוד הצלה התפרסו שם, ואני זוכר את האמא אומרת לשוטר שעומד מעבר לשער 'קח רק את התינוק תשמור לי עליו, אני לא משנה מה שיקרה לי רק תשמור לי על התינוק', וככה מעבירים ילדים ותינוקות מעבר לגדר.

אני צילמתי תמונה אחת משם, כי ממש היה צריך לנסות איך שהוא להעביר את כל הדברים, אני עובר לצד של המטרה, אני כותב לבכיר במטרה הודעה, אני כותב לו 'אתם מאבדים כאן שליטה' הוא כותב לי 'ככה זה בפיק'. יש פה ילדים שנרמסים, **יש פה רכב שחוסם, רכב של בכיר במטרה שעמד בכניסה שם.** אני עמדתי שם מאחורי הגדר ואני רואה אנשים נרמסים. אנחנו מדברים על שלש שעות לפני האסון.

המטרה מעכבת את כוחות ההצלה למשך שעות ארוכות!

- הקלטה מס' 31 -

אהרן ב. - נהג אמבולנס - בראיון לתקשורת:

אני בהתחלה כשהגעתי לאתר מירון הגעתי בתור קצין משמרת בחפ"ק, בדיוק אני סיימתי את המשמרת שלי והתחיל האירוע, בהתחלה זה לא היה בממדים כאלה, זה התחיל בפצוע אחד שתיים, עד שהגיע הדיווחים, ברגע שזה קצת התחיל לטפס לממדים קצת יותר גבוהים - אוטומטית כל החפ"ק תחבורה שחרר את כל הכלים שהיה לאיחוד הצלה שם במקום, את כל האמבולנסים, את כל החובשים והצוותות שהיו מחולקים שם, וכשאתה מתחיל לעלות אתה רואה שפשוט - - זה פשוט הזוי, כי אתה מגיע למחסום אחד, אומרים לך - -

רגע, אתה מתחיל לעלות עם אמבולנס אני מבין -

אני עולה עם אמבולנס, עליתי על אמבולנס דבר ראשון מהחפ"ק תחבורה, החפ"ק תחבורה נמצא ליד התחנת דלק על הכיכר, שם נמצא החפ"ק תחבורה של איחוד הצלה.

נכנסנו למושב, הכניסה למושב באמת היתה הכל בסדר, עד הכניסה למושב, כל השוטרים בהתחלה לא הבינו מה קרה, אבל פשוט הם קלטו שאנחנו משחררים כוחות אז הם הבינו שיש משהו חריג, השוטר הראשון שאל, השני שאל - -

ואז מאיפה אתם אמורים לעלות להר למעלה?

יש ציר חירום שהוא בכלל אמור להיות רק בשעה של אר"ן, שהוא הציר היחיד, יש אחד הוא ציר עליה והשני הוא ציר ירידה, אתה צריך להיכנס לתוך הישוב ואז אתה הולך על הפינה מסובב את כל היישוב, זה הציר חירום שאמור להיות. **כשאתה מגיע לשם - השוטר אומר לך "לא מפה", הולך לעוד מחסום - "לא מפה", עכשיו בינתיים מגיעים עוד אמבולנסים ועוד אמבולנסים גם של מד"א, מגיעים עוד אמבולנסים של עוד כוחות, כל אחד פשוט מסתובב ממחסום למחסום ממחסום למחסום, אני פותח להם מפה לשוטרים ואני מראה להם: הנה פה הציר חירום, הנה פה יש גם עליה הנה פה יש גם עליה, הוא אומר לך "קיבלתי הנחיה שעכשיו רק ירידה מכאן" -**

והוא אפילו לא יודע להגיד לך מאיפה כן עולים, "פה לא - נקודה" -

"מפה לא - נקודה", אחד אומר לך: "לך לשם, תנסה משם, תנסה משם". **היה איזה שהוא שלב שהתחלנו לעלות להר ופשוט עצרו אותנו, באמצע כביש עצרו אותנו, שאין איפה להסתובב, אני פשוט כן הצלחתי להסתובב שם, זה ממש היה על הגבול, ראיתי שאני פשוט עומד סתם לחינם, אני צוות אמבולנס, צוות מלא מאויש עם כל הציוד והכל, בזמן הזה אתה לא מצליח לנהוג, אתה מאבד ריכוז, אתה שומע את הכוננים משוועים לעזרה וצועקים 'עוד החיאה' ו'עוד החיאה' -**

והמוקד שלכם כל אותו זמן מתפלא איפה אתם, למה אתם לא מגיעים -

המוקד רוצה לקבל דיווחים מהאמבולנסים, לאן הם מפנים, מה מתחילים לפנות, מה עושים, כי הוא אומר לכוננים האמבולנסים בדרך אליכם, ואין אמבולנסים, כי האמבולנסים תקועים באמצע הדרכים.

באיזה שהוא שלב הגעתי לחניון שזיפרון בדרך לא דרך, פשוט החלטתי שאני לא עוצר לשום בן אדם ולא משנה מי יעצור אותי, אני חונה את האמבולנס, חנית את האמבולנס ועליתי רגלית, עליתי רגלית עם ציוד מלא, עם מיטה ושאר הציוד שיש לנו באמבולנס, אתה מגיע להחיאה אחת, אתה מגיע להחיאה שניה, אתה מגיע

להחייאה שלישית, ובזמן שאתה שומע מוזיקה 'בר יוחאי' ואתה לא מצליח להבין מה קורה -

לא קולטים עדיין את גודל האירוע -

מצד אחד אתה שומע שיש מספר החייאות, אני באתי ראיתי זירה של ארבע, פתאום מניחים עוד חמש החייאות, ופתאום אלונקה אתה רואה שלוקחים עוד החייאה על מיטה בדרך לאמבולנס, אתה רואה שחור בעיניים, זה לראות את המראות הכי נוראיות שיש, בזמן שיש לך מוזיקה על הראש ואתה פשוט לא מתפקד. אני מתחיל להעמיס פצועים לכיוון האמבולנס וליסוע לבית חולים, חבל על הזמן -

איך האמבולנסים הגיעו בסופו של דבר?

האמבולנסים רובם לא הצליחו להגיע להר, לא היה כמעט מי שהצליח להגיע להר, היה ממש מעט אמבולנסים של איחוד הצלה שהצליחו להיכנס לתוך ההר, או שהיו למעלה מלפני כן, ליד רבי יוחנן הסנדלר היו גם כמה אמבולנסים, אבל רובם לא הצליחו להגיע לבפנים.

אני פשוט מאד התחלתי ללכת עם כמה פצועים, עם אלונקות ומיטות וכמה צוותות שהיה, להתקדם לכיוון האמבולנס, כשאני העמסתי שלשה פצועים אני בא לסגור את האמבולנס צועקים לי "תפתח תפתח את האמבולנס" הכניסו לי פצוע בינוני עד קשה לאמבולנס, עם אגן מרוסק ורגליים מרוסקות, בן אדם משווע לעזרה.

התחלתי פשוט ליסוע לבית החולים... יצאתי מהישוב, והשוטר - אני אומר לו "אני צריך לקחת שמאלה", הוא אומר לי: "אמרת לי לך לקחת ימינה, חסום". אני אומר לו: "מה זה חסום? אני עם חולים באמבולנס, יש פצועים קשה!" -

ואתה צריך להגיע לבית החולים בצפת -

ואני מסביר לו: "אני עם ארבעה פצועים באמבולנס, אחד מדמם, יש לי פה פצוע קשה!", ועומדים לך עוד שלשה ארבעה שוטרים וצועקים עליך, והוא צועק עליך: "אני עוד שניה נותן לך דו"ח!" אמרתי לו: "אין לי בעיה עם הדו"ח, אני ישלם את הדו"ח הזה, אבל פשוט תפתח לי את הציר ותתן לי ליסוע", "עוד שניה אני עוצר אותך על אי ציות לשוטר!"

וכל זה כשהוא יודע שיש לך פצועים באמבולנס -

אני מסביר לו, שאני עם ארבעה פצועים וביניהם אחד בינוני עד קשה!

מה עשית בסוף, פנית לאן?

לקחתי ימינה לכיוון צומת חנניה.

הוא הכניס אותך לתוך כל הקהל? איפה שכל הקהל התחיל לרדת לכיוון האוטובוסים?

ואני יורד לצומת חנניה -

רגע, בוא נסביר למאזינים: בנקודה שאתה יצאת בתחנת הדלק, אם הוא נותן לך לפנות שמאלה תוך שבע דקות אתה בצפת!, אז הוא הפנה אותך ימינה, זאת אומרת לרדת לצומת חנניה, מצומת חנניה עד לצומת עמיעד ומעמיעד לעלות חזרה לצפת.

באיזה שהוא שלב אתה כבר לא מרוכז, אתה לא מצליח להיות מרוכז כי אתה בנהיגה, ואתה שומע את החולים צועקים לך בוכים לך באמבולנס, וזה לא חולה אחד זה כמה חולים, וזה גם החובשים בעצמם, הם גם ראו מראות קשים, אתה צריך פשוט לשלוט גם על הצוות הרפואי שלך, אתה צריך לשלוט גם על החולים, ולכולם להסביר שאנחנו עוד דקה נגיע לבית חולים.

בסופו של דבר הדרך שעשיתי היא היתה דרך הפיתולים של עמוקה, שאתה עולה לכביש עוקף ואתה יוצא בבניהו בן יהודע ויורד את כל צפת.

ואז הגעת לבית החולים בצפת דרך יערות עמוקה -

זה פשוט זה מה שנתן לי הוייז, וזה לא נתן רק לי, זה נתן לעוד - - איתי היו לפחות עוד שבעה אמבולנסים, אני מכיר קצת את הכבישים לעמוקה ואת הסיבובים האלה, זה פשוט הכניס אותנו באמצע שום מקום, לקחת ימינה לכביש שמחבר אותנו לסובב של עמוקה, לפחות זה היה לנו, בוא נגיד ככה.

ואז אתם מגיעים לבית החולים זיו -

עכשיו באותו שניה המוקד: "אתה פנוי? אוקיי תסע בחזרה, אנחנו צריכים אותך, יש עוד פצועים". עכשיו כל הדרך אתה שומע את הכוננים עדיין מדווחים "יש לנו עוד פצועים פה, ויש לנו פה, מוקד אני רוצה להוריד את הפצועים האלה לפה, הנה פה מטפלים, הנה פה חסר, אני צריך ציוד", אז אתה שומע את זה, ואתה כל הדרך רק נוסע, אתה נלחם עם שוטרים -

איפה חוסמים אותך? כשאתה חוזר מבית החולים זיו דרך איפה אתה חוזר?

אז זהו, מלמטה - אני שומע בקשר שהאמבולנסים מדווחים, ביציאה הרגילה של צפת אומרים לי שכבר שם חסום, אז אומרים לי לעלות מלמעלה, אז הגעתי לעין זיתים, אני מגיע לעין זיתים, שמה עומד שוטר אומר לך: "לא! בשום פנים ואופן!", עוד שוטר, אני מסביר לו שיש לנו פצועים שאנחנו צריכים לפנות, הוא עונה: "אני יודע מה הולך למעלה, אני יודע מה זה, אתם לא עולים למעלה כרגע, אין, לא פתוח הכביש", ואתה מסביר לו, פעם, פעמיים, הוא אומר לך "תזיז את האמבולנס אתה חוסם לי פה את המחסום".

ובזמן הזה אוטובוסים עולים רגיל! אוטובוסים עלו רגיל, אתה יכול לראות את זה בוידאו, אוטובוסים - עלו - רגיל !

ובזמן שאנחנו עומדים, הגענו למצב שאנחנו למצב שאנחנו מעל עשרים שלושים אמבולנסים היינו שם, חלק מהם ניידות טיפול נמרץ, הם פשוט לא מעוניינים להסתכל על אף אחד, אנחנו מסבירים להם: "תקשיבו, אנחנו צוותים רפואיים **שצריכים לעלות להר**, הנה תשמעו, עם מי אפשר כן לדבר, שיתנו לנו הנחיה, מי יתן לנו הנחיה, מי יתן לנו, תסביר לנו למי לפנות", אנחנו פונים לחפ"ק איחוד - בחפ"ק איחוד אומרים לנו "לא שומעים אותכם", מה עושים, **אנחנו פה שלשים אמבולנסים, זה פשוט היה נוראי, אנחנו המתנו שמה מעל שעתיים ורבע.**

שעתיים ורבע המתנתם במחסום הזה בעין זיתים, טוב, אהרן בן הרוש, כפי שאמרתי, קצין משמרת ונהג אמבולנס שהיה באירוע הזה -

אני מקוה מאד מאד שמישהו ישמע את זה, זה פשוט היה נוראי, זה פשוט היה יכול לשנות את כל התמונה.

- הקלטה מס' 32 -

נחמן כהן - חובש - בעדותו בוועדת החקירה - 24/8/21:

עליתי לאיזה אמבולנס, פינינו ארבעה פצועים קל לכיוון זיו, פיניתי את דוד שלי, העליתי אותו איתי, לקחנו עוד ארבעה פצועים ונסענו באמבולנס. עכשיו בדרך לזיו, אני לא יודע בדיוק באיזה צומת, אני ישבתי מאחורה עם הפצועים, התחלנו לבדוק אותם וכל מה שאמר לי הנהג לעשות, אז איזה שוטר עמד שם במחסום, ולא נתן לנו

ליסוע לכיוון צפת, אמרנו לו: "יש לנו פה פצועים, אנחנו בדרך לבית חולים!", הוא אמר: "לא! אתם צריכים ליסוע לכיוון צומת חנניה", הנהג אומר לו: "אתה יודע, מצומת חנניה זה חמישים דקות, שמאלה לצפת זה עשר דקות", - "לא! זו ההנחיה שקיבלתי!" ניסינו לריב איתו, להתווכח, היה שם קצת צעקות, הוא התעקש: "לא! אתם נוסעים משם!". אז אמנם היינו פצועים קל, אבל נסענו חמישים דקות.

ר' יחיאל שובקס העיד בועדת החקירה ביום 25/8/21, אך בניגוד לשאר דיוני הועדה - כשישים במספר - שהוקלטו ושודרו לציבור, דיון זה לא שודר לציבור (כנראה שיש דברים שהועדה מעוניינת להסתיר מהציבור... וכמובן הכל ב"שקיפות"...), ולכן אין לנו הקלטה מעדותו. (ראה צילום מתוך פרסום סדר היום של הועדה).

אמנם הגיע לידינו צילום של 'תמצית העדות' שנשלחה על ידו מתחילה אל הועדה (כפי שנדרש לעשות כל מי שביקש לבוא ולהעיד - ראה להלן צילום מן ה'קול קורא' שפרסמה הועדה), והרי הוא לפניכם בעמוד הבא.

ישראל דיסקינד
@israel8668922

יחיאל שובקס בעדותו כעת בוועדת החקירה הממלכתית-אני בעיניים שלי ראיתי מחסום משטרתי במקום, 100 אחוז! וזה מה שהוביל לאסון, אנשים סביבי התחילו להיות כחולים ופרפרו למוות מול העיניים שלי. כל מי שהיה קרוב למחסום- מת. אני בין היחידים שהיה קרוב למחסום ונשארת לספר.

25.08.21 - סג"צ אסף מנצור, מפקד תחנת נוף הגליל; רס"ל ראמי עלואן, תחנת זבולון; יחיאל שובקס, עד ראיה. הדיון יחל בשעה 10:00. דיון זה לא ישודר, אך מתקיים בדלתיים פתוחות ככל הדיונים.

ניתן לפנות בכתב לכתובת:
 ועדת החקירה הממלכתית, תא דואר 34603, שטנר 5, ירושלים
 או בדואר אלקטרוני: vaadat_meron@court.gov.il
 יובהר כי הוועדה אינה מתחייבת לזמן לעדות את כלל הפונים, והיא תפעל על פי שיקול דעתה.

ועדת החקירה הממלכתית לחקר אסון הר מירון

קול קורא

ועדת החקירה הממלכתית לחקר אסון הר מירון מזמינה את הציבור לפנות אליה בנושאים הבאים:

א. כל המבקש להעיד בפני הוועדה בעניין נסיבות האסון מבקש לפנות בכתב ולמסור את תמצית עדותו בתוך 14 ימים מיום הפרסום.

כך נראית הועדה ל"חקר האמת"... הועדה יודעת מראש מה עומד העד להעיד, ו"על פי שיקול דעתה" היא תחליט האם לזמן אותו להעיד או לא, והאם לשדר את הדיון לציבור. מסתבר שזהו גם ההסבר לכך שאת שאר עדי הראיה שצוטטו בחוברת זו איננו מוצאים בין המעידים בפני הועדה.

כ"א באב תשפ"א

בס"ד

לכבוד וועדת החקירה הממלכתית לחקר אסון הר מירון

שלום רב!

הנידון: עדות בעניין נסיבות האסון

כאחד שנכח בזמן האסון על מדרגות המוות בהר מירון וחוויתי על בשרי את אימת המוות, ברצוני למסור את עדותי מה שראיתי בעיני;

כשירדתי במדרגות הייתה צפופות נוראה אך נסבלת, כשהגעתי לאמצע המדרגות קרה הנורה מכל - המשטרה חסמה את המעבר אחרי המדרגות, האנשים שירדו במדרגות לא ידעו מכך והמשיכו לרדת ולרדת והלחץ גבר וגבר עד שמרוב צפיפות התכווץ כל הגוף כולל הריאות והסרעפת ולא יכולנו לנשום, עד שאנשים התחילו למות בעמידה, אנשים מימיני ומשמאלי קראו קריאת שמע ונשמו את נשמתם האחרונה רגע לפני שנפטרו, ומהדחס הרב הם לא יכלו ליפול ונשארו עומדים עד לשחרור הלחץ.

בנס הצלחתי לנשום בכבודות כל אותו הזמן וכך ב"ה ניצלתי.

לאחר כמה דקות שנדמו לנצח, פרצו את הגדר ואז החל הלחץ להשתחרר קצת אבל כבר היה מאוחר מידי, ואז החלו המתים והמעולפים ליפול וזה גרם למפולת הגדולה ברמפה מלמעלה, אבל למטה במדרגות לא היה מפולת כיון שכולם יצאו מלמעלה אך למרות זאת כבר היה מאוחר מכדי להציל את אלו שכבר לא היו בארץ החיים.

זמן רב עבר עד שהצלחתי לזוז ממקומי, לחפש את הכובע והנעליים, מבלי לדרוך על המתים והגוססים רח"ל, כך ראיתי כיצד לכוחות ההצלה אין אפשרות לעזור ולהציל רבים מהשוכבים למרגלותי שכבר עבר כ-10 דקות מאז נשמו את נשמתם האחרונה.

זה מה שראיתי בעיני, וחוויתי על בשרי.

בברכת שלא ישמע שוד ושבר בארצינו,

יחיאל שובקס

והיה כי יאמר אליך אחד מן התמימים, או מן השוכחים: הלא היה אסון, אי אפשר להמשיך כפי שהיה, חייבים לשנות דברים, להרוס ולנתץ מבנים מועילים, להגביל את כמות המשתתפים, כרטיסים, חניונים, 4 שעות, 5 שעות, וכו' וכו' -

אף אתה אמור לו: תא חזי, תא שמע, את דברי הניצולים, מה המה מעידים, ובין תבין, וזכור תזכור, כי משטרת ישראל היא השטן היא מלאך המוות, ואשר על כן - זהו השינוי העיקרי הנדרש, להגביל את משטרת ישראל, ולצמצם את מעורבותה בהילולא, כפי שהיה בעבר, ותו לא מידי, לא כרטיסים ולא נחשים, ולא שאר שינויים, אשר את השמחה ממעטים. הגבל את ההר - בפני מלאכי החבלה, וקידשתו - ביראי ה' חסידים ואנשי מעשה, הבאים לשפוך ליבם ותפילתם בציון הקדוש ולשמוח בהילולא דרשב"י.

עדייות ניצולים מאסון מירון: "הדוחק הקטלני נגרם בגלל מחסום משטרתי שחסם את יציאת החירום" צעקתי על השוטרים שאנשים מתים, ולא התייחסו" • "ישנן עדייות של אנשים, שראו שוטרים מנסים להעלים ראיות"

■ מאת י. גפן

מדובר בשביל צר, והיציאה ממנו למקום קצת מרווח יותר, עלולה לגרום לנפילה. אבל זה עדיין לא היה אמור לגרום לאסון, כזה אילו הייתה יציאת חירום פתוחה מכיוון המדרגות. אך ככל הנראה עקב הצפיפות הגדולה, אלה שנפלו ראשונים לא הצליחו לקום וכך נפלו אנשים רבים זה על זה.

"רק לאחר כמה דקות הפילו את הגרר מצד שמאל, ומאחר יותר גם את המחסום, וגם אז נפלו אנשים. התמונות שראוים שוטרים מוציאים אנשים, הן תמונות שצולמו כבר מהזמן שהיה בעצם לאחר מנשה", כשבע דקות לאחר תחילת האסון עצמו, ולאחר פרוק הגדרות

"כל מי שהיה שם יודע שבזמן האסון עצמו לא היה שם שום שוטר שעסק בניסיונות הצלה. השוטרים התחילו להגיע רק אחרי כמה וכמה דקות. ואחרי שהתחילו להבין שמשוה נרא קורה במקום" "ההתנהגות של המשטרה בשעות שאחרי האסון מחשידה לא פחות. המ- שטרה פיתתה מהמקום את כל האנשים ומנעה מהם לשהות בו. אנשים שהצ- ליתו לעקוב אחר הנעשה סיפרו שהם ראו שוטרים מפקדים מצלמות, ומכסים ומסתירים שלטים, אחרים סיפרו כי שוט- רים ששמעו אותם משוחחים בשבת על מה שראו, והזירו אותם שלא יתראיינו בתקשורת".

"במשך כל חשבווע התקשרו אלי אנשים וניסו לשכנע אותי שבבעצם לא ראיתי מה שראיתי. הם ניסו להסביר לי

"כששמעתי את הרברים התחלתי לנסות ולפרוץ את המחסום כעצמי, אך ללא הצלחה, מכיוון שהמחסום היה מחובר חזק מאוד למעקה. קפצתי מעל למעקה ועברתי לרחבה, שם התחילו לנגן את הניגונים ששרים לפני ההרלקה. חששתי מאוד שיקרה משהו, והחלטתי לנסות ולהזהיר את הציבור ככל שהדבר בידי. בזמן שהארמ"ר שליט"א התחיל לשאת רברים לפני ההרלקה, חששתי ש- יתחילו המוני אנשים להיכנס לשביל הצד שבמקום, ולכן עמדתי בכניסה והזהרתי את האנשים. אמרתי להם שלפי דעתי לא כדאי להיכנס לשם, כי אני חושש שלא ימצאו יציאה".

"בינתיים מעמד ההרלקה המשיך, אחרי הניגונים הייתה קבלת עול מלכות שמים, באמירת 'שמע ישראל' ויד' הוא האלוקים'. באותו רגע נשמעה צעקה מכיוון השביל ולאחריה דממה. הרג- שתי דחופות מכל הכיוונים, אחזתי את בני הקטן ביד וניסיתי להתקדם נגד הורם כשאני מאפשר לאנשים לעקוף אותי. הגעתי עד המדרגות שמאחורי הציון של ר' אלעזר. שם עמדתי. כעבור כמה דקות מתחילת השירה והריקודים הבינו שקורה אסון, ואז מצאתי דרכי מילוט ועזבתי את המקום".

"במהלך השבת ומוצאי השבת, שהיתי במירון וישבנו כל הערים לאסון הנורא והתחלנו להצליב יחד את המידע. לפי כל העדויות מסתבר שהיו שלוש נפילות. הראשונה הייתה בסוף השביל.

בעוד הנורמים הרשמיים אינם ממהרים לפתוח בחקירה אודות מה שהת- רחש במירון לביל ל"ג בעומר, ממשיכות לזרום עדייות קשות וכאבות אודות מה שהתרחש במקום בשעות שלפני האסון הנורא, לפי העדויות, המשטרה נהגה באופן חסר היגיון לחלוטין, והשוטרים לא שנו לאזהרות הרבות שהתריעו מפני מה שעלול להתרחש.

אחד מחסידי 'תולדות אהרן', ששמו המלא שמור במערכת, והיה עד לאסון מתחילתו ועד סופו, תיאר בפני 'הפליס' את מה שהתרחש: "עד השעה 12 עסקתי בניסו כספים למען מפעל הכנסת האור- חים במירון. לאחר מכן יצאתי אל מתחת לביתן הכנסת אורחים, בשביל היציאה מרחבת 'תולדות אברהם יצחק' שיש מצ- דדיו מקום לשבת, ואז ראיתי את המדר- גות. מדובר במדרגות הממוקמות אחרי השביל הנקרא 'שביל ר' רבי שבו אירע האסון. בסוף המדרגות הרצב מחסום משטרתי שתוכר למעקה שבצד המדר- גות, המחסום סגר את 'יציאת החירום' שניתן היה לצאת דרכה מהשביל היהצא מרחבת 'תולדות אהרן'".

"כשראיתי את המחסום, ניגשתי מיד לשוטר שעמד במקום ושאלתי אותו מה ההיגיון שבסגירת יציאת החירום, אבל הוא לא התייחס ואמר ביושב כי כך הורו הממונים עליו, ואין לו מה לעשות בעניין".

שלא היה מחסום, וגם הראו לי סרטונים. אני לא צריך סרטונים על מה שראיתי בעיניים שלי. אבל גם כל מי שמסתכל בסרטונים רואה שהם מסודרים ועוד- כים בצורה די מגמתית. בחלק מהסרטון השעה מחוקה, ועוד כהנה וכהנה ראיות ברורות שמדובר בפרסום מגמתני”.

ער ראיינה נוסף גולל את הדברים בפני ‘הפליס’ ומעלה תמונה רומה למה שה- תרחש: “השחתפתי בהרדקה של ‘תול- דות אהרן’. עמדתי בצד הביטה, ולפתע התחיל לחץ ונחשול אריר של אנשים לסחוף אותי, לא הצלחתי להתנגד ונסח- פתי בתוך שניות לשביל ומשם למדרגות מבלי שהייתה לי שליטה על מה שקורה איתי”.

“הייתי על המדרגות שמאחורי השביל, אנשים עמדו והצטרפו מבלי יכולת לזוז, חלקם נפלו. ראיתי אנשים נופלים אחד על השני, והתחלתי להבין שמדובר בסכנת חיים עצומה. הרגשתי שהנשימה נעצרה, וחיפשתי עם אחרים מקום לזוז אליו. אדם שעמד בסמוך אליי, הצליח לשבור את הגרד לצדי ועבר שם, וכך הצליח לעלות לגג הביתן הסמוך. אני עשיתי זאת אחריו, וכך הצלחתי להינצל, ולהביט על הנעשה מלמעלה”.

“לא ראיתי בבירור מה. אבל בטוח שבסוף השביל היה משהו שחם את האנשים מלצאת. אחרת לא מובן למה הם לא התקדמו. מילא אלה שנפלו, אבל היו שם גם אנשים שעמדו לפניהם ולא נפלו, וגם הם לא הצליחו לצאת”.

“בסמוך לאותו מקום שבו נעצרו האנשים, עמדו שוטרים שלא הגיבו כלל לנעשה ולא עשו דבר. בהמשך, מעד ימין, לכיוון רחבת ‘תולדות אברהם יצחק’ היה עוד מחסום, ושוטרים עמדו ולא עשו כלום”.

“מיד כשהגעתי לגג המבנה, התחלתי לצעוק על השוטרים מלמעלה שאנשים מתים והם חייבים לשחרר, אבל הם לא עשו כלום. הרבה אנשים התחילו לצעוק אבל לא זכו להתייחסות. רק אחרי דקות ארוכות התחילו להגיע כוחות ההצלה, ואז ראיתי ששוכרים מחסום מסוים. ראיתי שוטר לוקח מט ברזל חזק, ואז כוחות ההצלה מתחילים לפנות אנשים”.

אישי ציבור חרדיים אמרו ל‘הפליס’: “התחושה בציבור החרדי בענין חקירת האסון היא תחושה עמוקה של חוסר אמון מוחלט. בשעות הראשונות, כל הכוח היה נתון אך ורק בידי המשטרה והיא יכלה לעשות כל שבידיה כדי לנקות את עצמה מאשמה. כך, ככל הנראה, העלימו ראיות, וגם החומרים שפורסמו הופצו רק מספר ימים מאוחר יותר, כשכבר הייתה אפשר- דות לערוך אותם בצורה מגמתית ומתוכ- ננת. אנחנו מאמינים בני מאמינים שהכל בגזירת שמים, ולא מחפשים אשמים. אבל אם יש מישהו שסבור שהחקירה תועיל בהשדלות למניעת סכנה בעתיד, התחושה היא שהוא טרעה. למעשה, הגר- רמים שיעסקו בחקירת האסון כבר לא יוכלו לעשות כלום כדי למנוע את שיבוש החקירה, היות והיא כבר שובשה”.

שנה אחרי אסון מירון: הסיבה ההזויה שהמשטרה לא עורכת תחקיר פנימי

למרות הפצרות ועדת החקירה, טרם נערך התחקיר הפנים-משטרתי. הסיבה לכך היא שקצינים בכירים חוששים מהממצאים • קצינים טענו: תחקיר מבצעי שבו “דברו חופשי” עלול לעמוד לרעתם בהחלטות הוועדה • המשטרה: “הפקנו לקחים”

© מערכת JDN 📄 י”ח באייר ה’תשפ”ב (מאי 19, 2022) 🕒 פורסם: 03:20 🕒 עודכן: 03:20 🗨 אין תגובות

"מי זרק את האבנים?"

באיצטדיון העירוני התקיים ביום מן הימים אירוע גדול, בו השתתפו אלפים רבים של אנשים. והנה לפתע, בעיצומו של האירוע, החלו להיזרק על הקהל אבנים גדולות, דרך חור שנפער זה מכבר בגובהו של אחד הקירות. במקום קמה בהלה רבתי, האנשים החלו לנוס לעבר דלתות היציאה, אך עקב גודלו העצום של הקהל, לקח זמן רב עד שהצליחו כולם לצאת, ובינתיים למרבה הצער פגעו האבנים הכבדות בעשרות רבות של אנשים, שחלקם אף קיפחו את חייהם רח"ל, והיתר נפצעו פצעים קשים.

עדי ראייה רבים שעמדו מחוץ לבנין, סיפרו כי במו עיניהם ראו כיצד אחד המאבטחים מטפס על הקיר עד החור וזורק את האבנים. היו שניסו להתווכח וטענו שהדבר לא יתכן, ובודאי אלו אבנים שנפלו מאליהם. ומאידך, דברי העדים היו ניכרים כדברי אמת. כך במשך מספר ימים, דשו רבים בשאלה, האם המאבטח זרק את האבנים או לא.

עברו ימים, הענין החל להישכח, מה גם שנושאים נוספים עמדו אז על הפרק ונושא האסון "נבלע" ביניהם. ואז - רק אז, לאחר קרוב לחודש, התחילו לדבר ברצינות על "ועדת חקירה". שוב עלה הנושא לכותרות, והתקשורת רעשה אודות החובה לחקור את האסון. הכתבים השונים דברו שוב ושוב על הנקודות המרכזיות אותן יש לחקור היטב:

"מי הוא זה שמכר לאנשים כרטיסי כניסה מזויפים, מעבר למכסה שאושרה???"

"מדוע הפתחים של האולם לא היו רחבים יותר???"

"מדוע חלק מיציאות החרום לא נפתחו???"

וישנם אשר דיברו אפילו על נקודה "צדדית" יותר:

"הכיצד יתכן שנערך במקום אירוע, בטרם תקנו את החור שנפער בקיר???"

ובכלל, "מי הוא המהנדס האחראי לכך שחור כזה נפער בקיר???"

"מדוע ישנה כזו הזנחה במקום, ואיש אינו נותן את דעתו לסגור את החור???"

”מדוע מסרה העירייה את הפעלת האיצטדיון לחברה פרטית, ובכך היא איבדה את שליטתה על המתרחש במקום???”

וכך דיברו ודיברו, ועדת חקירה, בעד, נגד, ציבורית, ממלכתית, עם שיניים, בלי שיניים, צריך להלאים את האיצטדיון, צריך לעשות סוף להפקרות, וכו' וכו', על הכל מדברים ומדברים.

ומרוב דיבורים, איש כבר אינו זוכר את שאלת השאלות:

”מי זרק את האבנים???”

* * *

עשרות רבות של עדויות מהשטח, נשמעו סמוך ונראה לאסון מירון, עוד באותו היום ולמחרתו. כמעט בכלן נשמעה העדות הברורה על מחסום שהוצב וגרם לדוחק הרב, ועל התחנונים לשוטרים שיסירו את המחסום, שנתקלו בהתעלמות ובאטימות אכזרית. המשטרה כדרכה מיהרה להכחיש. ישנם גם יפי נפש המסרבים להאמין להאשמות כאלו. ישמעו נא אלה את עדותו של נהג האמבולנס, שהיה בדרכו לבית החולים עם ארבעה פצועים, אחד מהם פצוע קשה, ושוטרים חסמו את דרכו ואיימו עליו במעצר.

משום מה, כל הדיבורים סביב ועדת החקירה אינם נוגעים כלל בשאלות קשות אלו.

על הכל מדברים, על כל ה”מסביב”, ושאלת השאלות נעדרת.

הקדשות - תמיד היו.

”הזנחה” - תמיד היתה.

עומס ודוחק - תמיד היו.

ל”ג בעומר ביום שישי - כבר היה לא פעם ולא פעמיים.

מה נשתנה בשנת תשפ”א מכל השנים?

חמשת אלפים שוטרים. זהו החידוש של שנת תשפ”א.

חמשת אלפים שוטרים, וארבעים וחמשה הרוגים.

השם ישמור ויציל.

לדמותה של משטרת ישראל

בס"ד

בעקבות אסון מירון, אשר כפי שמעידים עדי הראיה - שוטרים שחסמו את המעברים הם שגרמו לדוחק הקטלני, וגם כאשר התחננו בפניהם בבכיות שיפתחו את המעבר, הם התעלמו והתנהגו באטימות מזעזעת, ראינו לנכון להביא לידיעת הציבור דבר שאינו מפורסם - אודות משטרת ישראל, אשר חשוב לכל יהודי חרדי לדעת.

איש מאתנו אינו משלה את עצמו, באשר למידת הערך שיש אצלם לחיי אדם. כולנו יודעים כי "רק אין יראת אלקים במקום הזה והרגוני". אולם בנוגע לחיי הציבור החרדי - מדובר בדבר הרבה יותר שורשי ועמוק, וכדלהלן.

כל שוטר, בבואו להתקבל לעבודה במשטרה עליו לעבור מבחני מיון, הבודקים את התאמתו לתפקיד. לצורך הכנה למבחן, מפרסמת המשטרה "סימולציית מבחני מיון", כלומר דוגמאות מסוג השאלות הנשאלות במבחן האמיתי. השאלות הן בתחומים: עברית, הבנת הנקרא, חשבון, ועוד. בחלק מהשאלות בעברית, מובאים קטעים מסוימים לקריאה, אותם מתבקש הנבחן לקרוא בעיון, ולענות על מספר שאלות המלמדות על מידת הבנתו. בשאלה 26, מובא המאמר דלהלן:

"גודלו של כדור הארץ הוא סופי. ככל שחיים בו יותר אנשים, כן הם נאלצים יותר להתחרות על משאביו. לנוכח הקצב המואץ של גידול אוכלוסיית בני האדם יש חשש מהתפוצצות אוכלוסין ומהשלכותיה, אבל ההתפתחויות בעשורים האחרונים נוסכות תקווה שנצליח למנוע את הדבר.

נשים בעולם יולדות היום בממוצע 2.5 ילדים, מחצית מן הממוצע בתחילת שנות ה-50 של המאה ה-20. ב-40% מארצות העולם, שיעור הפריין שווה לרמת התחלופה הבין דורית, ועומד על 2.1 לאישה, או פחות מזה. אוכלוסיית הארצות האלה שומרת אפוא על גודל קבוע.

לעומת זאת, באפריקה הנשים יולדות 4.7 ילדים בממוצע, והאוכלוסייה גדלה בקצב מהיר, כמעט פי שלושה מבשאר העולם. ליבשת זו, שהיא ערש האנושות, צפוי אפוא עתיד מדאיג. הצמיחה המהירה מאיימת על התפתחותה של אפריקה ועל היציבות בה. רבים מתושביה גרים בארצות שלא בורכו באדמה פורייה, במים, או בממשלות המתפקדות כהלכה. התחרות הגוברת וההולכת על מקורות מזון ותעסוקה במקומות האלה עלולה לחולל אי יציבות בכל האזור, שתטיל לחץ כבד על משאבי המזון והמים ועל משאבי הטבע בכל העולם, בייחוד אם האפריקנים יעקרו מארצותיהם בהמוניהם, מה שמתרחש כבר עכשיו.

אפריקה זקוקה למדיניות חדשה שתגרום להאטה בגידול האוכלוסין שלה, כדי לשמור על השלום ועל הביטחון, לשפר את הפיתוח הכלכלי ולהגן על הקיימות הסביבתית. ומדינות העולם צריכות לתמוך במאמצים האלה.

משנות ה-60 עד שנות ה-90 דחקו מוסדות בין-לאומיים וארגוני סיוע בממשלות אפריקה "לעשות משהו" לנוכח גידול האוכלוסייה החד. בדרך כלל, ה"משהו" הזה בא לידי ביטוי בהשקעה בתוכניות של תכנון המשפחה בלי לשלב אותן עם שירותי בריאות אחרים, ובהצהרות ממשלתיות ש"כל המוסיף גורע" כשמדובר בגודל המשפחה.

אבל מאמצע שנות ה-90, השתררה דממה בנושא. הגדרת גידול האוכלוסייה כבעיה התקבלה כמעשה בלתי רגיש מבחינה תרבותית ושנוי במחלוקת מבחינה פוליטית. תורמים בין-לאומיים הפכו את מעייניהם לקידום רפורמה כללית בבריאות, לרבות המלחמה באיידס ובמחלות קטלניות אחרות.

על אפריקה ועל שאר מדינות העולם להשיב אפוא על כנה את תחושת הדחיפות. אנחנו צריכים להתגבר על הפחד להיראות כלא תקינים פוליטית ולהתניע כמה מהלכים מתואמים שיוכלו להנמיך את השיפוע בעקומת גידול האוכלוסייה באפריקה ובכל מקום אחר שבו היא גדלה באופן שמאיים על הקיימות".

(קטע הקריאה נלקח מתוך 'סיינטיפיק אמריקן ישראל')

כל בר דעת מבין, שלא במקרה נבחר קטע זה לקריאה במהלך המבחן. לא חסרים טקסטים לבדוק באמצעותם את רמת הבנת הנקרא של הנבחנים. ובפרט, שעל כל המאמר הארוך נשאלות שתי שאלות בלבד, על שני משפטים ספציפיים במאמר, ועם זאת ההוראה לנבחנים היא **"קראו בעיון את הקטע"**. הדבר ברור שבצמרת המשטרה מזדהים עם תוכן המאמר, ומעוניינים שכל שוטר ייחשף אליו ולגישה המובעת בו, לפיה גידול אוכלוסיית בני האדם זוהי בעיה חמורה, המאיימת על שלום העולם.

המאמר עוסק בעיקרו ב"אפריקה", אלא שבסופו נכתב: "גידול האוכלוסייה באפריקה **ובכל מקום אחר** בו היא גדלה באופן המאיים על הקיימות". היכן יש "מקום אחר" בו האוכלוסייה גדלה בקצב דומה, של 4.7 ילדים בממוצע או יותר? האם מישהו יודע? האם מישהו לא יודע? שתי קבוצות: החרדים, ולהבדיל - הערבים. אם יכתבו את המסר הנ"ל במפורש בהקשר לקבוצות אלו, הקרובות יותר לעולמו של הנבחן תושב מדינת ישראל - הדבר יעורר סלידה אצל חלק מהנבחנים, אשר עדיין לב בשר להם. לכן מדברים על "אפריקה", וכך מניחים למסר הארסי לחלחל אל ליבו של השוטר לעתיד. אפקט המסר העקיף, כידוע. אין ספק כי רוח זו משפיעה - במודע או בתת-מודע - על התנהגות השוטר במהלך עבודתו.

הוא אומר, בעיני משטרת ישראל - בני הציבור החרדי, המגדלים משפחות ברוכות ילדים, הם אלמנטים מזיקים, המאיימים על ה"קיימות". לא נתפס? אכן, לא נתפס. אך מה נעשה, ואחד ועוד אחד שווה שניים. חובה להדגיש, כי לא מדובר על השוטרים אלא על המשטרה. כלומר, יתכן שיימצאו פה ושם שוטרים אנושיים, אבל המשטרה כגוף, רוח המפקד - עוינת את עצם קיומו של הציבור החרדי, הדוגל בציווי האלוקי "פרו ורבו ומלאו את הארץ", וחלק מרכזי מעבודת חייו הוא להרבות עובדי ה' בעולם. בעיני משטרת ישראל - ה"מוסר" האנושי מחייב "להתניע כמה מהלכים מתואמים שיוכלו להנמיך את השיפוע בעקומת גידול האוכלוסייה" של הציבור החרדי.

ושבו נדגיש, אין ספק כי פעמים רבות המשטרה במסגרת עבודתה גורמת להצלת חיים, כמו בכל מדינה, מתוקנת ושאינה מתוקנת. אך אין בכך כדי לחפות על הפן האפל של משטרת ישראל, כמבואר לעיל.

ובחזרה לאסון מירון, נשמעים פה ושם כאלו הטוענים שהאירוע היה מתוכנן ומכוון. במילים אחרות - רצח, או גרימת מוות בזדון. אנו רגילים להתייחס לטענות כאלו כהתלהמות, קיצוניות יתר, הזיות, קונספירציה וכו'. רבים מאיתנו סבורים כי דבר כזה לא יתכן ולא יעלה על הדעת. ובכן, זו טעות. לא באנו כאן לדון בגוף הטענה כלל, אלא רק להבהיר כי דבר כזה אינו מן הנמנע.

דברי ימי הציונות וראשיה - רצופים במעשי רצח או זלזול מחפיר בחיי אדם, עבור אינטרסים שונים, אישיים ופוליטיים¹. העולה על כולם היא התנהגותם של ראשי הציונות בתקופת השואה, כידוע². וכן מפורסם בשם מרן הגרי"ז מבריסק זצ"ל שאמר כי הציונים חשודים על שפיכות דמים, ומי שאינו סבור כך הוא נגוע בציונות³.

ואם נצרך לכך את המאמר הארסי הנ"ל, אשר המשטרה פועלת להחדירו למוחו של כל שוטר, נבין כי כאשר מדובר על הציבור החרדי - על אחת כמה וכמה. השמירה על החיים שלנו זהו הדבר האחרון שמעניין את המדינה והמשטרה. לא זו בלבד שהם

¹ נמנה חלק מהידועים שבהם בראשי פרקים, והמעוניין בפרטים יעיין בספרי ההיסטוריה: ד"ר דה-האן, תושבי הרובע היהודי בירושלים במלחמת תש"ח, אלטלנה, ההקרנות והניסויים הרפואיים בילדי העולים, סלים יעקב ג'ראפי, ר' פנחס סגלוב, קסטנר, הקרב בגבעת התחמושת במלחמת תשכ"ז, ר' עוזי משולם, פרשת "האם המרעיבה", ועוד ועוד, אלה חלק מהגלויים לנו, ואת שאינם גלויים לנו הם עוד רבים רבים, כמובן לכל נבון, ומן הגלויים אתה למד על הנסתרים.

² ראה על כך בספר 'מן המיצר' להגרמ"ד וייסמנדל זצ"ל, ובחיבורו של ר' משה שנפלד זצ"ל 'שרופי הכבשנים מאשימים'.

³ פורסם ביתד-נאמן, שבט תשפ"א.

מסוגלים להפקיר את חיינו בכדי להשיג מטרות שונות, אלא שבעומק ליבם יש להם אף צידוק "מוסרי" לכך, בשם הדאגה ל"שלום העולם" כביכול⁴.

ושוב, לא באנו לדון מה באמת היה כאן, האם רצח מכוון או גרימת מוות ברשלנות, רק באנו להדגיש שהכל יכול להיות, ושיקולי מוסר ומצפון אינם קיימים כאן.

אכן, כולנו מאמינים כי הכל בגזירת עליון, אך מכל מקום ידיעת הדברים הנ"ל נוגעת למעשה, כאשר מעתה עלינו לדעת כי אירוע חרדי ה"מאובטח" על ידי משטרת ישראל, עלול להפוך למקום סכנה, וחובה כפולה ומכופלת על כל אחד להישמר על נפשו, וכן להקדים תפילה להינצל מאותם מלאכי חבלה - השוטרים האכזריים אטומי הלב. כמו"כ, יועילו הדברים לקיים בעצמנו "אהבת צדק ותשנא רשע", לידע ולהיוודע עד היכן הדברים מגיעים.

⁴ ומעניין הדבר שכאשר השוטרים מכים יהודים חרדים, יש הקוראים לעברם "נאצים". ואמנם קריאות אלו נשמעות כהתלהמות יתר וללא פרופורציה, אך לאמיתו של דבר, אם נתבונן במאמר הנ"ל נמצא שיטנו מכנה משותף בשורש הדברים, והשוואה זו איננה תלושה מן המציאות. [נשוב - לא באנו להכליל, אלא לדבר על הרוח הנושבת למעלה בצמרת, אשר בהכרח יש לה השפעה רבה בשטח]. הנאצים הרגו את היהודים ללא שום נקיפות מצפון. להיפך, הם עשו זאת בשם 'המוסר והצדק', בכדי 'לנקות' את העולם מה'פסולת' האנושית. כיצוא בזה, כששוטר מעלל ומפליא את מכותיו באדם חרדי, הוא אינו חש כלל נקיפות מצפון, שכן החדירו בו מסרים ארסיים, לפיהם החרדים - המתרבים בקצב מהיר - מהווים איום על שלום האנושות, ומשכך טבעי הדבר שהשוטר לא ירגיש מחויבות לזכויות אדם' כלפי החרדי שנפל לידיו.

דף הבית הגשת מועמדות תהליך המיון קריירה הכשרות יחידות סטודנטים טפסים צור קשר

לשכת גיוס

סימולציות מבחני מיון

00 : 03 : 03 27 שאלה מספר: 26 מתוך 27 עברית

בזן את עצמך

עברית

התחל

דורות שבועיות

התחל

סדרות צורניות

התחל

הוראות מילוליות

התחל

קטנת הקריאה נלחם מתוך סינטיסיק אמריקן ישראלי.

